

ממון רבינו הביעו התלמידים את כסיפתם אל מון רבינו שעתיד לעזוב אותם ולהיות בריחוק מקום עד שיחזיר מנסיעתו.

אמר מון רבינו, דעל הפסוק 'בדרך רחוקה' פירש רש"י "נקוד עליו". ויש לפרש בדרך רמז, דהכל תלוי בהנקודה (שבלב), אם הנקודה שבלב היא קרובה, אזי אפילו אם נמצאים בריחוק מקום, איז מען נאך אלס נאנט. ואם הנקודה שבלב היא רחוקה, אזי אפילו אם נמצאים בקירוב מקום, איז מען נאך אלס ווייט.

וזהו מה שכתב רש"י, "נקוד עליו" - הכל תלוי בהנקודה, דאם הנקודה (שבלב) היא רחוקה, אזי אפילו אם "לא רחוקה ודאי, אלא שהיה חוץ לאסקופת העזרה" מקרי גם כן בדרך רחוקה.

ובזה ניחם להם מון רבינו, שאף שבפועל ימצא בריחוק מקום, מכל מקום מוחמת הנקודה שבלב (מרב לתלמיד ומתלמיד לרב) יהיו קרובים.

(הרב ישראל פרידלענדער הי"ו)

רוח הקודש

לפסוק על פי רוח הקודש

שלחן הפירות ליל שב"ק חקת תשל"ד לפ"ק

מון רבינו סיפר העובדא עם ה'נודע ביהודה', אודות לפסוק על בהמה שהיא כשרה, על ידי שרואים שכתוב עליו שם הוי"ה. [הובא לעיל ערך 'צדיק' (ד"ה 'הנודע ביהודה').]

עוד סיפר מון רבינו, הבעש"ט הק' זי"ע התאכסן פעם באיזה עיר, ואירע שם באכסנייתו איזה שאלה בבהמה שמצאו מחט בהדקין (קושקע"ס), ושאלו את הבעש"ט ה' זי"ע ואמר שהיא כשרה. והתחילו אנשי העיר לדבר על הבעש"ט לומר שאינו יכול ללמוד, כי אינו יכול להיות שהבהמה כשרה וכדו'. אחר איזה ימים, הלך הקצב בשדה, ושמע שני ילדים משחקים ואחד אומר לחבירו שבאופן כזה שאני הטמנתי המחט אף אחד אינו יכול לעשות כמוני, שאל השני היכן הטמנת המחט, ענה הראשון שהטמנתי בהדקין השייכים לאבי.

מיד רץ הקצב וסיפר לכל אנשי העיר מה שאוזנו שמע מוהתינוק, ונתפרסם הדבר, וראו הכל שדברי הבעש"ט הק' הם אמיתים ונכונים.

מעובדות אלו רואים שכמה פעמים יכולין לסמוך על רוח הקודש.

[עוד בענין לפסוק הלכה על סמך רוח"ק, ראה להלן קונטרס 'סוד שיח' שיחה ה']

רקידה

רצוא ושוב

מרבנו אמר פעם טעם על ענין רקידה, דהנה בפיוט דמוסף ראש השנה (באמצע קדושה) אומרים 'לעת תרשנה לפאר קופצות מתחת לכסא, מתעלפות מפחד רם יושב על כסא', היינו שמלאכים ושרפים קופצים, ומרוב הפחד מתעלפים ונופלים. כן הוא ענין רקידה שלנו, מגביהים עצמן (מ'הייבט זיך) וקופצים למעלה להקדושה, ומרוב פחד נופלים, וחוזרים חלילה. (מפי הרה"ח ר' אברהם גרינוואלד ז"ל)

[ראה עוד ערך 'סוכות' ד"ה גשמים בסוכות, וערך 'שבת' ד"ה רקידה של מצוה]

רמז

סימן שכ"ח - שישתכחו כל החולאים

בעת שהתחיל מרבנו להציע שיעור בהלכות שבת סימן שכ"ח, אמר בדרך הלצה

ולבסוף נענש האיש על זה"ש. וסיים מרן רבינו, דה'אור החיים' מתחיל את פירושו הקדוש על התורה ריש פרשת בראשית עם התיבות "נפתחו השמים ואראה מראות אלקים".

ה'נודע ביהודה'

שיחות קודש בעת שהלך מרן רבינו לטייל לבריאות מוחנה קהלת יעקב תשל"ו לפ"ק פתח מרן רבינו וסיפר, שפעם ישבו שני אברכים בצאנז ושוחחו זה עם זה, ובאמצע השיחה עבר הרה"ק מצאנז זי"ע ושאלם על מה הם משוחחים, ובתחלה לא רצו להשיב עד שהפציר בהם שיאמרו. והשיבו שדיברו אודות ה'נודע ביהודה' זצ"ל, על זה אמר הרה"ק מצאנז, דאין אתם צריכים להתבייש לומר שדיברתם אודותיו. והתחיל הרה"ק לספר מגדלות ה'נודע ביהודה'. [עיין לעיל ערך 'דין תורה' (ד"ה לא תגורו מפני איש) סיפור הראשון שסיפר הרה"ק מצאנז אודות הגאון ה'נודע ביהודה' זצ"ל].

עוד סיפר הרה"ק מצאנז זי"ע, שהיה פעם בפראג עירו של ה'נודע ביהודה' סופר סת"ם אשר אמרו עליו שלא היה ירא שמים ונכשל בחטא רח"ל, וציוה ה'נודע ביהודה' לקרותו אליו, וכשבא הסופר ציוהו ה'נודע ביהודה' לכתוב הפסוק בתורה של אותו החטא שחטא, לראות אם הכתב שוה, והסופר מרוב פחד לא היה יכול לכתוב בשום אופן. והרגיש ה'נודע ביהודה' שאכן אמת כמו שאומרים עליו שהוא בעל חטא, וחשש ה'נודע ביהודה' שהוא ילך לעיר אחרת שאין מכירין אותו, וכשיל את הרבים. על כן קצץ ה'נודע ביהודה' מאצבעותיו כדי שלא יוכל לכתוב עוד. וסיים מרן רבינו, דדבר נורא הוא, שה'נודע ביהודה' עבד את השי"ת במסירת נפש גדול כזה.

המש"ח מרן רבינו לספר, דפעם היה ויכוח גדול בין ה'נודע ביהודה' ובין תלמידיו המעשי"ם

שיט. כי המדפיס הזה היה שמו "אשר", ואינה הקב"ה לידו שבפרשת נשא במידות ד' על ה'אשר (במדבר ה, כח) ואמרה האשה אמן אמן, אמן אמן מאיש זה אמן אמן מאיש אחר, נמלה טעמה בלשון במהדורה ההיא, ובמקום "אחר" היה נדפס "אשר", והיה נקרא אמן אמן מאיש אשר. (ספר דברי יום ביומן [להג"ר חיים קנאלער] ליום י' אלול).

שכ. ועיין מה שכתב מרן רבינו בהסכמתו לפירוש 'אור בהיר' על ה'אור החיים', וז"ל: וידוע מהבעש"ט גודל קדושת האוה"ח הק' כמובא בספר שם הגדולים מהגה"ק החיד"א ז"ל (מערכת ספרים ערך א אות נד), ומקובל מצדיקים שהלימוד בדבריו מסוגל ליראת שמים, ובתשובת דברי חיים ח"ב יו"ד סי' ק"ה פסק להעביר מלמד שאמר שספר אוה"ח אינו ברוח הקודש עיי"ש. עכ"ל.

זי"ע. ובתוך הדברים שאל אותם ה'נודע ביהודה', לשיטתכם שאתם הולכים למוקוה ומתפללים כל היום, מה תעשו אם יארע לכם איזה שאלה בעוף, הרי אין אתם יכולים לפסוק כי אין לכם זמן ללמוד. השיבו הם, שיסתכלו על העוף ויראו אם שורה עליו שם הוי"ה אזי סימן הוא שהעוף כשר, ואם לאו טריפה היא.

ואמר על זה ה'נודע ביהודה', דעכשיו הוא מבין מאמר הגמרא (שבת קלה, ב) עתידה תורה שתשתכח מישראל וכו' עתידה אשה שתטול ככר של תרומה ותחזור בבתי כנסיות ובתי מדרשות לידע אם טמאה היא ואם טהורה היא וכו'. ולכאורה למה תצטרך ליקח עמה הככר לבית המדרש בעת השאלה, אבל לפי שיטתכם ניחא שפיר, דהרבנים לא ידעו ללמוד, ולכן תצטרך ליקח עמה הככר כדי לראות אם שורה עליו שם הוי"ה.

אחר כך שאל ה'נודע ביהודה', ומה יהיה אם יארע ח"ו שריפה בעיר בשבת, ולא תדעו לפסוק אימתי מותר לכבות ואימתי אסור, והשיבו שיעיינו אז בשלחן ערוך. ושאל ה'נודע ביהודה' הלא עד שתעיינו בשלחן ערוך ישרף כל העיר ויהיה כבר אחר המעשה לפסוק הלכה. השיבוהו דמקודם מתפללים אל השי"ת שהשריפה לא תתפשט הלאה, ואז מעיינים בשלחן ערוך ויודעים כבר כדת מה לעשות.

משה איש האלקים ה'חתם סופר'

פעם כשביקר כ"ק הגה"צ אבדק"ק ערלוי זצ"ל (בעל 'אמרי סופר') אצל מרן רבינו, ושוחחו מגדולת מרן ה'חתם סופר' זי"ע, התבטא מרן רבינו וזה לשון קדשו: "פון זיין (כוח) קדושה לעבן מיר היינט". שכא

(מפי הרב ר' אליעזר יואל פאשקעס שליט"א, שהיה נוכח שם)

מה שצדיקים אמרו על מרן ה'ויגד יעקב'

פעם כשחל ב' אדר יומא דהילולא של כ"ק מרן הרה"ק ה'ויגד יעקב' זי"ע בשבת קודש, והיו נוכחים אצל עריכת השלחן של מרן רבינו תלמידים ממרן ה'ויגד יעקב' זי"ע (מיניהם תלמיד וכן אחות מרן רבינו - הרה"ח ר' יוסף צבי זילבערשטיין ז"ל בן הגה"צ מבעלעד זצ"ל) ושוחחו מגדולת מרן ה'ויגד יעקב' זי"ע, בתוך השיחים התבטא מרן רבינו: "צדיקים האבן געזאגט אויפן טאטן זכרוננו לברכה אז ער האט געהאט א הויכע נשמה".

(מפי הרה"ח ר' אליעזר דוד אויש ז"ל)

שסר מהדרך ל"ע. וכך עשיתי, ונתתי הפתקא למרן, ואמרתי לו שהוא מנכדי ה'חתם סופר" "און ער איז אראפ פון וועג". והפסיקני מרן ואמר: "חס ושלום, חס ושלום", הלא הרמב"ם פוסק (עי' פ"ד מהל' אישות הט"ו) ישראל אעפ"י שחטא ישראל הוא (סנהדרין מ"ד, א), ויש לו דין ישראל. והפצרתי קצת, ואמרתי שהאיש הנ"ל איננו מתנהג כשורה, ומרן ז"ל הפסיק אותי שוב ואמר שמתנהג "כרמב"ם אידן".

ב] בפעסט היו אנשים שלא היו מתנהגים כשורה, ומרן מבעלזא זי"ע היה תמיד מלמד זכות עליהם, ואמר שאם אוכלים מצות בפסח אזי טוב, אמרו לו הלא אוכלים גם חמין רח"ל, השיב מרן זי"ע אבל מכל מקום הם גם אוכלים מצות.

ג] מרן מבעלזא זי"ע שמע פעם שאומרים על אחד שמחלל שבת, נענה ואמר, חס ושלום חס ושלום, הוא בודאי אינו מחלל שבת במזיד, רק הוא שוכח עיקר שבת.

ד] בארץ ישראל היה פעם תקופה שהפירות לא הבשילו כל צרכם, שהיו ירוקים וכדומה, ולא היו יפים ונאים. ופעם הזכיר איש אחד לפני מרן מבעלזא זי"ע שהפירות אינם יפים. אמר מרן, לא כן הוא, פירות ארץ ישראל יפים ונאים הם, וציוה לאיש ההוא לומר כן בפיו.^{טז}

ואמר הגה"צ מלאדאני למרן רבינו: שנוסע לארץ ישראל על ימים הנוראים, וביקש אותן מרן רבינו להזכירו אצל קברי צדיקים, ובפרט על ציונו הקדוש של מרן מבעלזא זי"ע, ונתן לו מרן רבינו סימן שיזכור שמו, "יבשר" שהוא ר"ת יוסף ב'ן ש'רה ר'בקה.

שיחה ה

ביקור אצל הגאון ה'מנחת יצחק' זצ"ל

ביקור מרן רבינו אצל גאב"ד ירושלים הגאון בעל 'מנחת יצחק' זצ"ל

[בעת היותו ראב"ד 'עדה החרדית' ירושלים תובב"א]

יום ב' תולדות תשל"ח לפ"ק - ברוקלין יע"א

כיבד את מרן רבינו לישוב.

הראב"ד: "למה הטריח רבינו לבוא מאחר שחלש כל כך".

יד. עי' לעיל ריש ערך 'לימוד זכות' בנוסח שונה קצת.

טו. וע"ע לעיל ערך 'לימוד זכות' יום ג' כי תבא תשל"ו לפ"ק.

מרן רבינו: "לפום צערא אגרא" (אבות סופ"ה).

מרן רבינו: בארץ ישראל כבר שואלים "ותן טל ומטר", וכאן בארה"ב יורד גשמים, (היה יום גשום).

הראב"ד: מסתמא גם שם יורד, ונמשך עד פה.

מרן רבינו: יש פלוגתא^ט במי שבא מארץ ישראל וכבר התחיל להזכיר "ותן טל ומטר", אם יכול להפסיק כשבא לחוץ לארץ לפני הזמן שמתחילים כאן.

הראב"ד: רוב הפוסקים ס"ל^ל דאינו מפסיק בכה"ג וצריך לברך "ותן טל ומטר".

הביאו לפנייהם פירות, וכיבד הראב"ד את מרן רבינו לברך.

מרן רבינו: "בעל הבית בוצע תחלה" (ברכות מו, א).

הראב"ד: "אורח מברך" (שם).

מרן רבינו: איתא ב'באר היטב' (סי' ריג סק"א) דבעל הבית יברך תחלה משום שאז נותן משלו, אולם בגמרא (שם) איתא כדי שיבצע בעין יפה.

והזכיר הראב"ד את מרן רבינו שזוכר אותו מגרויסווארדיין.

ואמר מרן רבינו: דמיד אחר המלחמה היה הסטאנציע הראשונה (מקום ישוב הראשון שמצא מרן רבינו קהלה נאה ומסודרת) בגרויסווארדיין, והתאכסן אז אצל מו"ה יעקב שרייבער ע"ה. ולפני זה היה עוד פעם בגרויסווארדיין, בעת שדר עוד בסאטמאר, ונסע פעם לפאפא על חג הפסח, ולא היה בא"ן (מסילת הברזל) ישר מעיר סאטמאר לעיר פאפא, והיה צריך להחליף וליקח בא"ן אחר בעיר גרויסווארדיין, ונשאר שם על שב"ק אצל הרה"ק ה'אהבת ישראל' מוויזניץ זצ"ל.

ושאל מרן רבינו: אם יש שם עוד זכר של יהודים.

השיב הראב"ד: שנמצאים שם איזה יהודים מצומצמים. בעיר סאטמאר יש רב ושוחט, הוא ביקר כמה פעמים בארץ ישראל.

טז. עי' בשו"ת 'באר מים חיים' להרה"ק ר' שמואל ויטאל זצ"ל (סי' ה), שס"ל שישאל כמנהג המקום שנמצא עכשיו. וע"ע בשו"ת 'שבט הלוי' (ח"י סי' כב).

יז. כדעת ה'ברכי יוסף' (או"ח סי' קיז סק"ז) המובא ב'שערי תשובה' (שם סק"ב).

ואמר מרן רבינו בלשון צער, בעוה"ר ישנם מקומות שבשנים קדמוניות היה 'עיר ואם בישראל', והיו דרים שם רבנים, כגון חכמי צרפת, וכעת לא נשאר שם שום זכר של יהודים.

והמשיך מרן רבינו, דהתורה הקדושה גם כן הולכת בגלות מעיר לעיר, מצרפת לאשכנז וכו', לאונגארן ופולין, ואחר כך לאמעריקא ולארץ ישראל. ומי האמין בשנים קדמוניות לפני המלחמה, שכף רגל יהודי ידרוך על אדמת אמעריקא. והיו אומרים על יהודי שנסע לאמעריקא, שצריכים לישב עליו 'שבעה' ח"ו.

ומספרים עובדא על הרה"ק מגארליץ זי"ע, שאמר פעם לאחיו הרה"ק משינאווא זי"ע, היות שמפחד שיהודים עוד יסעו פעם להתיישב באמעריקא [והמקום אינו מוכשר לעבודת השי"ת], על כן יסע הרב משינאווא לשם כדי לעשות הכנות עבור היהודים. ובשלמא אני (כן אמר הרב מגארליץ על עצמו) איני יכול לנסוע לשם, כי ה'עולם' יאמרו עלי שאני הולך בשביל כסף, מה שאין כן אתה. והשיב הרב משינאווא, כיון שאותך עוררו מן השמים על ענין זה, על כן תלך אתה.

וסיפר הג"ר משה יאזעפאוויטש זצ"ל (ר"מ ישיבת סאטמאר) שהיה נוכח שם, שסיפר לו כ"ק האדמו"ר מסקווירא זצוק"ל, דפעם באו דעלעגאציי"ע (משלחת) אנשים מאמעריקא (בעת שכבר היו יהודים יחידים דרים באמעריקא) אל הרה"ק מרן מבעלזא זי"ע (כמדומה מרן מהר"י) שיבוא להתיישב באמעריקא. והשיב להם מרן, שישארו אצלו עד אחר שבת קודש. אחר השבת צוה לקרוא אותם, ואמר להם מרן דבכל המקומות שנמצאים עכשיו יהודים, בפולין, ליטא, ושאר מקומות, כבר הוכן המקומות לעבודת השי"ת, ונתקדשו על ידי התנאים והצדיקים, עד כדי כך שאפילו האבנים שלהם יש עליהם קדושה. מה שאין כן במדינת אמעריקא שלא היה שם שום צדיק, הנני מפחד אז ס'וועט זיך נישט האלטן די אידישקייט, והוא כאילו ניטל מהם כח הבחירה. אולם הרבנים דליטא שאינם מרגישים בחינה זאת, אליהם תוכלו לפנות. וכך הוה שהגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל מליטא נסע לאמעריקא לכהן כרב בניו יארק. והמשיך האדמו"ר מסקווירא, על כן הנני משתוקק לצאת חוץ לישוב להתיישב שם.

ואמר מרן רבינו בזה"ל: מען האט דא אריינגעלייגט גרויסע כוחות מיט מסירות נפש.

מרן רבינו: הרה"ק מבעלזא זי"ע היה רגיל לפרש את הפזמון שאומרים בליל מוצאי יום הכיפורים ב'המבדיל', "יצו ה' חסדו למען יעקב עבדו". דלכאורה צריך ביאור, שנקט דוקא 'יעקב' ולא שאר אבות הקדושים. ופירש הוא ז"ל, דמצינו באברהם אבינו ע"ה שהתפלל במקום המקדש על הר המוריה (בראשית יב, ח; רש"י סנהדרין צה, ב ד"ה שהתפללו), שהוא קדושה במקומו, וכן מצינו ביצחק אבינו שהתפלל שם (בראשית כד, סג, וברש"י שם; פסחים פח, א), מה שאין

כן יעקב אבינו שנעקר הר המוריה ובא לקראתו (רש"י בראשית כח, יז; חולין צא, ב) המשיך קדושה שלא במקומו, ובזה פעל על דורות הבאים שבני ישראל יהיו יכולים להתפלל בכל מקומות מושבותיהם, בבחינת קדושה שלא במקומו. וזהו שאנו מתפללין "למוען יעקב עבדו" דוקא.

הראב"ד: איתא במסכת שבת (לא, ב) כיון דכתיב (במדבר ט, כ) על פי ה' יחנו וכו' כבמקומו דמי. והכא נמי נחשב כמקומו.^ח

מרן רבינו: יעזור השי"ת שיהיה במקומו ממש, ולא כבמקומו.

הראב"ד: איתא בסוף מסכת מנחות (ק, א) כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, ואיתא על זה בצל"ח.^ט

מרן רבינו: איך נוהגים בארץ ישראל בענין מילה, כשהתינוק יש לו מראה גע"ל.

הראב"ד: בארץ ישראל אין משגיחין בזה כל כך. אולם אם הוא קרוב לעשר פוינט"ס, אזי ממתינים עד שירד לפחות מחמשה. ואם היה כבר אחר עשר, הרי הוא בכלל חולה שצריך להמתין ז' ימים מעת לעת.

מרן רבינו: כאן היה שערוריא גדולה, ויצא הפסק דין כהנזכר, משום שהרופאים אמרו דאפילו כשיש עשר פוינט"ס אינו סכנה, ויש פלוגתא בין הגאון מבערזאן זצ"ל (דעת תורה יו"ד סי' לח סק"ח) שמקיל, ובין הגאון רבי שלמה קלוגער זצ"ל (טוב טעם ודעת קמא סי' רכ) שמחמיר.^{כא}

הראב"ד: אינדערהיים לא השגיחו בפוינט"ס.

ית. עיין ב'ויגור יעקב' סוף חלק במדבר, דרשת פרידה מק"ק צעהלים (ד"ה והנה בפ' בהעלותך).
יט. אולי הכוונה למה שכתב ב'דרושי הצל"ח' (דרוש ו) וז"ל: וכבר אמרתי שאם האדם מתפלל בבית הכנסת, אף אם בא לו מחשבה זרה ומבלבל תפלתו והתפלה היא במקום קרבן ונקראת עבודה דוגמת הקרבן, כדכתיב (דברים יא, יג) ולעבדו בכל לבבכם ואמרו רז"ל (תענית ב, א) איזה עבודה שבלב זה תפלה, ואם כן אחר כוונת הלב הן הן הדברים, ואם לבו בל עמו הוה כמו מחשב מחשבת חוץ בקרבן והוא פסולי המוקדשין. והנה אמרו בגמרא (זבחים מג, א) שיש פסולי מוקדשין שאם עלו לא ירדו, ויש שגם אם עלו ירדו, וזה הכלל כל שפסולו בקודש הקודש מקבלו, וכל שאין פסולו בקודש אין הקודש מקבלו, וכשאדם מתפלל בבית הכנסת שהוא מקום קדוש אף אם בא איזה מחשבת חוץ נקרא פסולו בקודש והקודש מקבלו, אבל כשמתפלל חוץ לבית הכנסת אין פסולו בקודש ואין הקודש מקבלו.

כ. נדפס בשו"ת 'ויען יוסף' (יו"ד סי' שיז).

כא. וע"ע בענין מראה "געהל" בשו"ת 'ויען יוסף' (שם סי' שיג-שיז).

מרן רבינו: משום שהיה מילתא דלא שכיחא, ואירע רק באחד מאלף.

מרן רבינו: ה'משנה ברורה' בהלכות יוה"כ (סי' תריח ס"א ב'ביאור הלכה' ד"ה חולה) גבי חולה, התרעם מאוד על הרופאים שבזמניו, שלגבי אכילת יום הכיפורים אומרים על כל חולי קל שצריכים לאכול ואם לאו יהיה סכנה, עיי"ש.

וסיפר מרן רבינו: אאמו"ר ה'ויגד יעקב' זצ"ל היה פעם באיזה מקום לפוש (הנקרא פארק במנהגו), וישב לידו איזה ראביי, ופנה הראביי לה'ויגד יעקב' ואמר לו שאיש אחד מומכירי סיפר לו עובדא שאירע עמו. שפעם נסע לבעלזא על יום הכיפורים, והיו לו כאבים מוחזות שנפל אבן על רגלו, ובאמצע יום הקדוש צוה לו מרן מהרי"ד זי"ע שילך לאכול, והלה תמה מאד שאינו מרגיש חלש כל כך שיצטרך לאכול ביום כיפור, ולא ידע מה לעשות, אמר לו רבי מרדכי פעלץ ז"ל מגדולי חסידי בעלזא, שאם מרן ציוה לאכול אזי אין לך מה לשאול כלום אלא לך אכול. ואכן פקודתו שמרה רוחו ואכל פחות מכשיעור. ובמוצאי יום כיפור, כשהעולם נדחקו לצאת מבית המדרש, וגם הוא בתוכם, התעלף מרוב הלחץ והדחק, וקראו לרופא והיה קשה מאד להחיות את נפשו, ואמר הרופא שאם עדיין לא עבר מעת לעת מאז שבא אוכל לתוך פיו אזי לא יארע לו כלום, ואם לאו הוא ח"ו בחזקת סכנה. ונתוודע הדבר שהוא היה האיש שמרן ז"ל ציוה לו לאכול ביום כיפור, ע"כ. וסיים הרב ההוא למרן ה'ויגד יעקב', שכאשר שמעתי עובדא זאת מפי בעל העובדא, חשבתי לעצמי, "הגם אז איך האלט נישט פון אלע אדמורי"ם, אבער פון די בעלזער רביס מוז איך האלטן".

עוד סיפר מרן רבינו: העובדא עם מרן מהרי"ד זי"ע [המובא לעיל ערך 'יום כיפור' ד"ה תענית יום כיפור לחולה].

ואמר הג"ר משה יאזעפאוויטש, דיש שאלה בפוסקים אם מותר לסמוך על רוח הקודש במקום שיש איסור תורה.

מרן רבינו: בעל 'תשורת ש"י' (סי' טז) מסתפק גם כן בזה.²²

ואמר הראב"ד: דבעל 'תשורת ש"י' מסתפק רק בספק איסור, אבל בנידון זה היה ברור להם שיוכל לבוא לידי סכנה ח"ו.

כב. בשו"ת 'תשורת ש"י' (שם) מביא שאלה, דבר שיש בו ספק איסור והובא לפני בעל רוח הקודש מוחזק ואומר דאין בו איסור, אם מותר או לאו. ומסיק דאין להורות על פי רוח הקודש. ומוסיף שם דרק לאחר אין להורות בספק איסור, אבל אם ידע בנפשו עפ"י רוח הקודש דזה אין בו איסור מותר הוא לסמוך. וע"ע מה שכתב בזה ב'תשורת ש"י' מהדו"ת (סי' ל).

והוסיף מרן רבינו: דנראה מסיפור זה שהצדיקים בכח קדושתם יכולים להרגיש ולראות מה שיוכל לצמוח מזה.^{יב}

עוד אמר מרן רבינו, דהרה"ק מרן מהר"י מבעלזא זי"ע אמר על מאמר הגמרא (ע"ז נה. א) על הפסוק (דברים כח, נט) וחליים רעים ונאמנים, רעים בשליחותן ונאמנים בשבועתן, כי בשעה שמשגרין יסורים על האדם משביעין אותן שלא תלכו אלא ביום פלוני וכו'. ואמר מרן זי"ע, אולם יכולים לבקש רחמים ולפעול שילכו קודם הזמן, והיינו שאנו אומרים בתפלת נשמת 'ומחליים רעים רבים ונאמנים' דליתנו, כלומר דליתנו קודם הזמן שלא יהיו החליים נאמנים בשליחותם. וראה לזה 'מלפנים מוצרים גאלתנו' גם כן קודם הזמן של ארבע מאות שנה.

ומרן מהרי"ד זי"ע כאשר אמר מאמר זה בשם אביו, סיים על זה: "אבי ז"ל כשאמר תורה זו ניושעו על ידי דיבורו הרבה חולים שנצרכו לרפואה"^{יג}. זכותם של הצדיקים יגן עלינו שנזכה לרפואה שלימה.

ונפרדו לשלום, ואיחלו זה את זה שנזכה לרפואות וישועות.

וליווה הראב"ד את מרן רבינו עד הרחוב, ונפרדו לשלום.

שיחה ו

ביקור האדמו"ר ה'ישועות משה' מוויזניץ זצ"ל

ביקור האדמו"ר בעל 'ישועות משה' מוויזניץ זצ"ל
יום ה' תולדות תשל"ח לפ"ק

מרן רבינו: בשבוע זה הלא כתוב בתורה הברכות שבירך יצחק את יעקב, ויתן לך האלקים וגו', יהי רצון שנזכה לזה.

האדמו"ר מוויזניץ: כמדומה בספה"ק 'דגל מחנה אפרים' (ד"ה ויתן לך) איתא על הפסוק

כג. וע"ע לעיל ערך 'רוח הקודש' בענין זה.

כד. הובא בהקדמת 'ויגד יעקב' במדבר. ושם כותב מרן רבינו, דבר זה שמעתי מדו"ז הרה"ג החסיד מו"ה יעקב יחזקי' מחוסט זצ"ל.